

Sokszoros véradókat tüntettek ki

Ünnepi ülést tartott a Vöröskereszt szegedi vezetősége

Acs S. Sándor felvétele

A kitüntetett véradók egy csoportja az ünnepségen

Tegnap, kedden délelőtt a városi tanács dísztermében bensőséges ünnepséget rendezett a Magyar Vöröskereszt Szeged városi vezetősége a többszörös véradók, szervezők kitüntetésére alkalomára. Az ünnepi rendezvényen részt vett az MSZMP Szeged városi bizottsága képviselőjében Horváth Lászlóné, továbbá Győri Imréné, a Magyar Vöröskereszt Csongrád megyei titkára, Zsarkó Imre, a Vöröskereszt Szeged városi titkára, dr. Dudás Béla főorvos, a városi tanács egészségügyi osztályának vezetője is.

Dr. Márkos Sándor főorvos, a Vöröskereszt szegedi vezetősége elnökeinek megnyitó szavai után dr. Csikos Ferenc, a városi tanács vezetőtitkára méltatta az országos véradó szolgálatot, amely 25

évvel ezelőtt jött létre. Külön szót a szegedi véradókról, nemes áldozatvállalásukról, amivel életet mentenek.

Dr. Gál György, a megyei véradóállomás vezetője köszöntötte ezután a meghívott véradókat, majd dr. Gyűszű Miklós, a Magyar Vöröskereszt főtitkárhelyettese kitüntetésekkel adta át. A Kiváló Véradó arany fokozata kitüntetést kapta Bakos Istvánné és id. Krajkó András. E kitüntetés ezüst fokozatában részesült: Börcsök Jenőné, Frányó József, Gerőcz Jánosné, Harmatos József, Jakab László, Karácsonyi Mihály, Kenyeres Pál, Pálincás Gyula, Priskin Sándor, Ruskó László, Sinkó Jánosné, Tombác Ferencné és Tóth József. A

többszörös véradók közül 57-en részesültek e kitüntetés bronz fokozatában, ugyanakkor számos kiváló szervezőt is kitüntetésben részesítettek, áldozatos munkájukért.

A szocialista egészségügyért, az életért rendezett bensőséges ünnepségen, amelyen képviseltették magukat a szegedi nagyüzemek, vállalatok, szövetségek és intézmények, énekszámokkal szerepelt Sinkó György, Juhász József, a Szegedi Nemzeti Színház tagja, tangóharmonikán kísérte őket Kiss Ernő. Köszöntötték a véradókat az újszegedi Móricz Zsigmond Általános Iskola úttörői, valamint több meghívott, azok közül, akiknek életét a közelmúltban súlyos műtét árán az önkéntes véradók mentették meg, áldozatvállalásukkal.

Figyelni az emberek szavára

Meghalt egy munkaslány egy székesfehérvári gyárban; megdöbbentő riportot készített a körülményekről a tévé munkatársa, Szegvári Katalin. Megszólaltak a megvádolt munkatársak, akiknek felelőtlensége, vagy pillanatnyi megdöglőtlansága, „rövidzárata” összefüggésbe hozható a tragédiával. De megszólaltak azok is, akik a rossz munkaszervezés hibáján kívül mást sem törölhetnek le lelkiismeretük számlájáról. Azt történetesen, hogy nem hallgattak a műhelycsarnokban dolgozó munkásokra, akik már nemegyszer szóvá tették: nem tudnak nyugodtan, munkájukra koncentrálni, mert rendszertelen az anyagellátás, meg-megszakad a folyamatos munka, amelyet azután a kapkodás követ, amiből is legjobb esetben tökéletlen késztermék, de ilyen „kihagyás” folytán tragédia a végeredmény.

A szakértő felsorolta, hogy nem támasztották ki a félkész autóbust, az egyik munkatárs beindította a motort, noha sebességfokozatban hagyta a másikat — de nem tartotta súlyosnak a szervezőtlenséget, amely a szalag munkáját lazította, a munkafegyelmet demoralizálta, s az igazgató és az „asztalnál ülők” is csak most, a tragédia után idézték fel az előbb is elhangzott panaszokat, csak most változtattak, javították a technológián és szervezésen, bal-esetvédelmi javaslatokat most valósítottak meg.

Nem tud az ember szó nélkül elmenni egyetlen tragédia mellett sem. Sajnos, územinkben, gyárainkban több is van. Való igaz, többnyire a hibák kijavítása is kész, mire megkötik a koszorúkat, vagy mire ítélt a bíróság, de ez a történetek már nem segít. A keserűség, egy ember elvesztése miatt érzett fájdalmas harag mindig felteszi a kérdést: miért nem előbb?

Nem mindenütt felelnek a munkások javaslatára „leereszkedő” jóindulattal egy „igent”, s hagynak mindent a régióban — de azért még sokhelyütt okoskodásnak veszik a józan szót. Hosszú, komoly tanulmányok születtek az utóbbi években a demokráziáról tárgykörében, s ez egyáltalán nem véletlen. Egyrészt: jó ideje természetesnek tartjuk, mint a levegőt, hogy a munkásosztály vezető szerepének érvényesülése minden dolgozó számára nagyobb szólásszabadságot nyújt, garantál, sőt: igényel, méghozzá példákkal erősítjük, hogy ezzel élni érdemes, hasznos. Sőt: ahol nem úgy érzik az emberek, ott a szocialista demokrácia léggörék kialakítani felelősségteljes kötelesség. Igen, csak hogy míg össztársadalmi méretekben készül a szociológusok prognózisa arról, milyen hatással lesz a gazdaságra, társadalomra a demokrácia kiszélesedése, addig — s ez volna a „másrészt” — néhány helyen a kézenfekvő, okos javaslatok elfogadását is ki kell vívni.

Miért hát? Nálunk hogyan lehet szakadék a „fenn” és „lent” között, amikor

lenről került — esze, képessége és iskolázottsága által, javarészt legalábbis ilyen okból — a vezető „fenn”-re? A két pólus hőmérséklete mindent, vagy legalábbis majdnem mindent elmond az észrevételeket, s nem kell kivárni, míg indulattal gyűlvé tör elő, a kritikus pillanatban, amikor már „ki kell mondanom, mert megfulladok.” Nem mondja senki, hogy ez sehol sem indokolt, törőkvő vitéz bátorsága kellene, hogy azt állítsuk: a demokráziában kérdésében már minden rendben van. Nincs! Példa erre a székesfehérvári munkásoknak a tragédia után meghallgatott beszéde is. Csak azért hivatkozom ismétlen erre, mert mindenki hallhatta a legutóbbi Hét című magazin riportjában, s mert a legtöbb nézőből ugyanazt az érzést válthatta ki a negyedórás riport, hogy bizony oda kell és kellene figyelni az emberek szavára, mert — ha nem is kerül mindenütt életébe valakinek — lejárják az ilyen esetek, afféle divatos, kitalált dologgá süllyeszti közös dolgaink fontos mércéjét: a demokráziát.

Legutóbb Kádár János Nyíregyházán elmondott beszédében foglalkozott hosszasan ezzel a kérdéssel. „Most jobban előtérbe kell helyeznünk — és a kongresszusig a központi szerveknek is vizsgálóniuk kell — azt a kérdést, hogy az üzemek belső életében, az üzemi demokrácia terén hogyan tudnánk előbbre lépni. Úgy véljük, hogy a különböző fórumokon nagyobb lehetőségeket kell biztosítani a dolgozóknak ahhoz, hogy az eddiginél nagyobb mértékben és még több kérdés eldöntésében vehessenek részt, talán még úgy is, hogy bizonyos rendelkezésre álló anyagi eszközök felett rendelkezésük személyi kérdésekben is kifejezhesék véleményüket. Tehát azt szeretnénk, hogy hatékonyabban működjön demokráciánk, és nem úgy, ahogy ma még sok helyen előfordul: a dolgozók elmondják ugyan véleményüket, a vezetők meg is köszönik azt, de minden marad a régióban.”

Nem most került napirendre, évek óta egyre fontosabbá válik a demokrázia kérdése. A kongresszus előtti tennivalókban is hangsúlyozottan szerepel, s éppen ezért bizhatunk: erősödik szerepe. Jó ezt tudni mindenkinek, mint ahogy ezek a sorok sem a demokrázia prókatoraként sorjázhatnak, dehogyan van ma már arra szükség.

De arra igenis szükség van, hogy többen és felelősséggel szóljanak, amikor úgy érzik, mondanivalójuk van, s igazuk tudatában szóljanak ismét, ha nem találtak halló fülekre. Mert az idő nem a süket füleket, az idő a demokrácia izmosodásának ideje.

Szőke Mária

Kutatások és fejlesztések

Dr. Köpeczi Béla előadása Szegeden

Tegnap délután Szegeden, a József Attila Tudományegyetem bölcsészkarán dr. Köpeczi Béla, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára tartott előadást a társadalomtudomány időszerű kérdéseiről. Jelen volt dr. Agoston József, a megyei pártbizottság titkára, dr. Ozvald Imre, a városi pártbizottság titkára és dr. Fodor Géza, a JATE rektora is.

Dr. Hajdú Péternek, a bölcsészkar dékánjának köszöntő szavai után dr. Köpeczi Béla a többi között elmondta:

és az orvosgyetemeken a kutatóbázisok.

Mi az oka, hogy ugyanakkor a társadalomtudomány nem tudott kellőképpen előrelépni? Elsősorban a kutatók izolációs szemlélete, valamint tehetetlensége. Ugyanis az anyagiakat ezen a területen is biztosítottuk, sok esetben azonban visszautasították, mondván, hogy ez oktatók és kutatók között ellentétet vezet. Jelentős javulásról csak a tudománypolitikai határozat megjelenése óta beszélhetünk.

Dr. Köpeczi Béla ezután a kutatóbázisok szerepét és jelentőségét elemezte. Kiemelte: „A jövőben még pontosabban kell előírni, mit várunk a kutatóműhelyektől.”

A következő öt éves tervre — mondta ezután az előadó — elkészítjük azt a programot, amely meghatározza a kutatás fejlesztésének mértékét. A világon már mindenütt megkövetelik a társadalmi szükségletek a helyes komplexitást. Mi is ennek szellemében alakítjuk ki kapcsolatainkat az egyetemekkel. Ugyanakkor tovább kell emelni a kutatásokra fordított összeget, bár az elmúlt 4 évben 70 százalékkal nőtt ez az összeg. Az igazsághoz tartozik az is, hogy kitűnően képzettséggel rendelkezőnk, a kapacitást azonban nemegyszer rosszul, szervezetlenül használjuk fel. Ezen előbb-utóbb segítenünk kell.

Végül a kutatások tervszerűségének fontosságáról szökö, majd kérdésekre válaszolt.

A kutatás helyzetének ismertetése előtt feltétlenül szólnunk kell arról, hogy jelenleg 367 kutatóhelyvel rendelkezünk. Ezek közül 30 főhivatású kutatóműhely, 311 az egyetemeken, 26 pedig egyéb szakágzatban működik. A kutatók száma 2840, közülük 1643 főhivatású kutatási intézetben dolgozik. Az utóbbi évtizedben jól fejlődtek a természettudományi, a műszaki

és az orvosgyetemeken a kutatóbázisok szerepét és jelentőségét elemezte. Kiemelte: „A jövőben még pontosabban kell előírni, mit várunk a kutatóműhelyektől.”

A következő öt éves tervre — mondta ezután az előadó — elkészítjük azt a programot, amely meghatározza a kutatás fejlesztésének mértékét. A világon már mindenütt megkövetelik a társadalmi szükségletek

Postai ifjúsági parlament

Tegnap, kedden délelőtt tartották meg Szegeden, a Postás Művelődési Otthonban a Szegedi Postaigazgatóság területén — Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyékben — dolgozó fiatalok ifjúsági parlamentjét.

Dr. Viski Dániel, a postaigazgatóság igazgatóhelyet-

tese adott számot az üzemi parlamentekről, melyet nyolc helyen tartottak meg, csaknem 400 résztvevővel, akik közül több mint százán mondták el kérdéseiket, véleményüket. Végül ismertette az igazgatóság elmúlt évi eredményeit, illetőleg az idej feladatait.

Az ÉDOSZ megyei bizottságának ülése

Tegnap délelőtt Szegeden, a szakszervezeti székházban ülést tartott az Élelmezési-ipari Dolgozók Szakszervezete Csongrád megyei Bizottsága. Az ülésen részt vett Bohdán Nándor, az ÉDOSZ szervezési osztályának munkatársa is.

A legutóbbi megyebizottsági ülés óta végzett tevékenységről Csikos Mihály, az ÉDOSZ megyei titkára számolt be a bizottság tagjainak. Többek közt arról szólt, hogy az 1973-as beszámoló elkészítése, a tanulószagok levonása nyomán mindenütt megélnék a szakszervezeti munka. Az élelmezési-ipari üzemek közül a Szegedi Konzervgyár nyolc lakást, a Csongrád megyei Tejipari Vállalat három lakást, a gabonafeldolgozó két

Fiatalok szolidaritási gyűlése

A nemzetközi szolidaritási nap alkalmából tegnap, kedden este ifjúsági szolidaritási

gyűlést tartottak a MÁV nevelőotthonban. A fiatalok gyűlésen részt vett hét, Szegeden tanuló arab diák. Ott volt Horváth Lajos, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára, valamint a nevelőotthon tanárai is.

Nacsá Mária, az otthon-tanács titkára beszédében hangsúlyozta a gyarmatosítás elleni harc jogosságát, s a nemzetközi összefogás szükségességét. Az arab fiatalok képviselője, Maer Oaszel tájékoztatta a nagygyűlést az arab felszabadítási harc helyzetéről.

Végül műsorral kedveskedtek a vendéglátók a meghívottaknak, a gyűlés résztvevőinek. Vers, zongoraszó és nagy sikerű néptánc-összeállítás következett. A műsor befejeztével a nevelőotthon klubjában látták vendégül az arab diákokat, ahol kötetlenül beszélgethettek a magyar fiatalokkal.

Holnap, csütörtökön a Bebrits Lajos Vasútforgalmi Szakközépiskolában tartanak szolidaritási gyűlést.

Megemlékezés a Szántó Kovács János-mozgalom évfordulójáról

Tegnap, április 23-án délután megemlékezések voltak Vásharhelyen Szántó Kovács János-mozgalom 80. évfordulója alkalmából.

A kora délutáni órákban a Szántó Kovács János középiskolai kollégium diákjai rótták le kegyelüket a városi tanács épületének falán elhelyezett emléktáblánál. Délután három órakor a Kossuth téren álló Szántó Kovács János-szobornál koszorút helyeztek el a vásárhelyi munkásmozgalom kiemelkedő alakjának nevét viselő munkásöregységek, termelőszövetkezetek, kollégium és iskola képviselői, valamint az Alföldi Porcelángyár Szántó Kovács János szocialista brigádjának tagjai. A munkásvezető sírjánál ugyancsak az említett intézmények képviselői koszorúztak.